Europeiska unionens
officiella tidning

SV
C-serien

C/2023/1553

19.12.2023

KOMMISSIONENS REKOMMENDATION

av den 12 december 2023

om införlivande av artikel 30 om nationella energieffektivitetsfonder, finansiering och tekniskt stöd i direktiv (EU) 2023/1791 om energieffektivitet (omarbetning av energieffektivitetsdirektivet)

(C/2023/1553)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 292, och

av följande skäl:

(1) I sitt meddelande av den 28 november 2018 *En ren jord åt alla – En europeisk strategisk långsiktig vision för en stark, modern, konkurrenskraftig och klimatneutral ekonomi* ([1]) konstaterade kommissionen att energieffektivitet är ett nyckelområde för åtgärder, eftersom en fullständig utfasning av fossila bränslen i unionens ekonomi annars inte kan uppnås.

(2) I december 2018 infördes unionens nya överordnade energieffektivitetsmål för 2030 på minst 32,5 %, jämfört med energianvändningsprognosen för 2030, i paketet om ren energi för alla i EU, som syftade till att prioritera energieffektivitet, uppnå globalt ledarskap inom förnybar energi och skapa rättvisa villkor för konsumenterna.

(3) I Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU (*energieffektivitetsdirektivet*) ([2]), ändrat genom direktiv (EU) 2018/2002 ([3]), krävs att ett överordnat mål om energibesparingar på minst 32,5 % på EU-nivå uppnås senast 2030.

(4) I sitt meddelande av den 17 september 2020 *Höjning av Europas klimatambition för 2030 – Investering i en klimatneutral framtid till förmån för våra medborgare* (*klimatmålsplanen*) ([4]) föreslog kommissionen att unionens klimatambition skulle höjas genom en ökning av utsläppsmålen för växthusgaser till minst 55 % under 1990 års nivåer senast 2030. Genom förslaget fullgjordes åtagandet i meddelandet från kommissionen av den 11 december 2019 om den europeiska gröna given om att lägga fram en övergripande plan för att öka unionens mål för 2030 till 55 % på ett ansvarsfullt sätt.

(5) Den konsekvensanalys som åtföljer klimatmålsplanen visade att för att uppnå den höjda klimatambitionen behövde energieffektivitetsförbättringarna öka avsevärt från nivån på 32,5 %.

(6) För att genomföra dessa mål antog kommissionen i sitt meddelande av den 19 oktober 2020, *Kommissionens arbetsprogram 2021 – Ett livskraftigt EU i en känslig omvärld* ([5]), ett lagstiftningspaket för att minska utsläppen av växthusgaser med minst 55 % senast 2030 (*55 %-paketet*) och göra Europeiska unionen klimatneutral senast 2050. Paketet omfattar en rad politikområden, däribland ett förslag till omarbetning av energieffektivitetsdirektivet.

([1]) Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén och Europeiska investeringsbanken, En ren jord åt alla – En europeisk strategisk långsiktig vision för en stark, modern, konkurrenskraftig och klimatneutral ekonomi, COM(2018) 773 final.

([2]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU av den 25 oktober 2012 om energieffektivitet, om ändring av direktiven 2009/125/EG och 2010/30/EU och om upphävande av direktiven 2004/8/EG och 2006/32/EG (EUT L 315, 14.11.2012, s. 1).

([3]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2002 av den 11 december 2018 om ändring av direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet (EUT L 328, 21.12.2018, s. 210).

([4]) Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, Höjning av Europas klimatambition för 2030 – Investering i en klimatneutral framtid till förmån för våra medborgare, COM(2020) 562 final.

([5]) Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, Kommissionens arbetsprogram 2021 – Ett livskraftigt EU i en känslig omvärld, COM(2020) 690 final.

(7) Direktiv (EU) 2023/1791 (*omarbetningen av energieffektivitetsdirektivet*) ([6]) antogs därför den 13 september 2023, vilket avsevärt höjde ambitionsnivån för 2030 när det gäller energieffektivitet, även när det gäller finansiering av energieffektivitet.

(8) Att mobilisera investeringar i energieffektivitet genom särskilda politiska åtgärder och åtgärder för finansiering av energieffektivitet – som kan öka volymen energieffektivitetsprojekt och mobilisera privat finansiering för genomförandet av omarbetningen av energieffektivitetsdirektivet – är avgörande för att stödja medlemsstaterna att uppnå energieffektivitetsmålen för 2030 och uppnå klimatneutralitet senast 2050 på ett kostnadseffektivt sätt, samtidigt som konkurrenskraften och hållbarheten hos EU:s ekonomi säkerställs.

(9) I Europeiska rådets slutsatser av den 21–22 oktober 2022 och av den 15 december 2022 uppmanades rådet och Europeiska kommissionen att lägga fram konkreta förslag för att bland annat öka insatserna för att spara energi och upprepade behovet av att öka investeringarna i energieffektivitet.

(10) I artikel 30 i omarbetningen av energieffektivitetsdirektivet erkänns behovet av att använda tillräckligt ekonomiskt och tekniskt stöd för energieffektivitetsåtgärder, att utveckla riktade politiska åtgärder som möjliggör mobilisering av privata investeringar i energieffektivitet och läggs grunden för ytterligare arbete för att stimulera investeringar i energieffektivitet, med tonvikt på samarbetet mellan Europeiska kommissionen och medlemsstaterna.

(11) I enlighet med artikel 30.1 och utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget bör medlemsstaterna i synnerhet underlätta inrättandet av finansieringsmekanismer eller använda befintliga sådana för åtgärder för att förbättra energieffektiviteten i syfte att maximera fördelarna med flerdubbla finansieringsflöden samt användning av en kombination av bidrag, finansieringsinstrument och tekniskt stöd. Enligt artikel 30.2 ska kommissionen bistå medlemsstaterna att inrätta en finansieringsmekanism och projektutvecklingsstödsystem för att mobilisera investeringar i energieffektivitet och stödja energieffektivitetsåtgärder bland personer som påverkas av energifattigdom, utsatta kunder, personer i låginkomsthushåll och, om tillämpligt, personer som bor i subventionerade bostäder. För att hjälpa medlemsstaterna att införliva och genomföra artikel 30.1 och 30.2 i energieffektivitetsdirektivet erinras i vägledningen om kravens omfattning och mål, och den beskriver alternativ och exempel på politiska åtgärder för att uppfylla skyldigheterna, till exempel behovet av att effektivisera regelverket för att möjliggöra blandning av flerdubbla flöden av EU-finansiering och nationell finansiering samt behovet av att underlätta inrättandet av mekanismer för tekniskt bistånd på nationell eller, i tillämpliga fall, regional nivå.

(12) Enligt artikel 30.3 ska medlemsstaterna främja låneprodukter för energieffektivitet – såsom gröna hypotekslån och gröna lån – och säkerställa att de erbjuds brett och på ett icke-diskriminerande sätt av finansinstitut och är synliga och tillgängliga för konsumenterna, samt anta åtgärder för att främja genomförandet av finansieringssystem med fakturafinansiering och skattefinansiering och uppmuntra inrättandet av lånegarantiinstrument för investeringar i energieffektivitet. För att stödja medlemsstaterna i införlivandet och genomförandet av artikel 30.3 i energieffektivitetsdirektivet erinras i vägledningen om kravens omfattning och mål och tillhandahålls alternativ och exempel på politiska åtgärder för att uppfylla skyldigheterna, t.ex. utveckling av det nödvändiga regelverket för att säkerställa icke-diskriminering i samband med energieffektivitetslån, avsätta stödsystem och riskminskningsmekanismer för att främja låneprodukter för energieffektivitet och vidta nödvändiga åtgärder för finansieringssystem med fakturafinansiering och skattefinansiering i de nationella regelverken. I detta avseende bör medlemsstaternas åtgärder vara förenliga med EU:s regelverk för finansiella frågor och dra nytta av de åtgärder som står till deras och marknadsaktörernas förfogande inom EU:s ram för hållbar finansiering, och utan att det påverkar fortsatt utveckling inom dessa områden.

(13) Enligt artikel 30.4 och 30.5 ska medlemsstaterna främja inrättandet av ekonomiska stödsystem som är särskilt inriktade på uppdatering av individuella värme- och kylsystem och system för fjärrvärme och fjärrkyla och främja lokal expertis och tekniskt stöd för att uppnå minskade koldioxidutsläpp från lokal fjärrvärme och fjärrkyla. För att stödja medlemsstaterna i införlivandet och genomförandet av artikel 30.4 och 30.5 i energieffektivitetsdirektivet

([6]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955 (omarbetning) (EUT L 231, 20.9.2023, s. 1).

erinras i vägledningen om kravens omfattning och mål och tillhandahålls alternativ och exempel på politiska åtgärder för att uppfylla skyldigheterna, t.ex. inrättandet av särskilda finansieringssystem för uppdatering av fjärrvärmesystem i samband med inrättandet av en gemensam kontaktpunkt för fjärrvärme- och fjärrkyloperatörer.

(14) Enligt artikel 30.7 ska kommissionen föra en dialog med både offentliga och privata finansinstitut samt relevanta specifika sektorer för att kartlägga behov och vilka potentiella åtgärder den kan vidta för att mobilisera privat finansiering för energieffektivitetsåtgärder och energirenovering, och bidra såväl till uppnåendet av unionens energieffektivitetsmål som till de nationella energieffektivitetsbidragen. I detta avseende kommer kommissionen att lansera en ny europeisk koalition för finansiering av energieffektivitet, som också involverar medlemsstaterna i ett närmare samarbete och på så sätt skapar en ram för dialog om åtgärder som kan underlätta investeringar i energieffektivitet.

(15) Enligt artikel 30.11 får medlemsstaterna inrätta en nationell energieffektivitetsfond i syfte att hjälpa medlemsstaterna att uppnå sina nationella energieffektivitetsbidrag och sina energibesparingsskyldigheter i enlighet med artiklarna 4 och 8 i direktiv (EU) 2023/1791 om energieffektivitet. Enligt artikel 30.12 ska en nationell energieffektivitetsfond användas för att öka användningen av privata investeringar i energieffektivitet och för att stödja energieffektivitetsåtgärder bland personer som påverkas av energifattigdom, utsatta kunder, personer i låginkomsthushåll och, om tillämpligt, personer som bor i subventionerade bostäder. För att stödja medlemsstaterna i införlivandet och genomförandet av artikel 30.11 och 30.12 i energieffektivitetsdirektivet och i utnyttjandet av de alternativ som finns tillgängliga i artikel 30.13 och 30.14 i energieffektivitetsdirektivet påminner vägledningen om omfattningen och målen för bestämmelserna om nationella energieffektivitetsfonder, föreslår åtgärder för att inrätta dem och möjligheten att tillfälligt uppfylla årliga skyldigheter enligt energieffektivitetsdirektivet genom ett ekonomiskt bidrag till den nationella energieffektivitetsfonden, samt metoden för att beräkna ett sådant ekonomiskt bidrag.

(16) Artikel 30.17 stärker de befintliga rapporteringskraven för medlemsstaterna om energieffektivitetsfinansiering genom att kräva att de senast den 15 mars 2025 och därefter vartannat år, som en del av sina integrerade nationella energi- och klimatlägesrapporter som lämnats in enligt artikel 17 och i enlighet med artikel 21 i förordning (EU) 2018/1999, lämnar uppgifter till kommissionen om a) volymen av offentliga investeringar i energieffektivitet och den genomsnittliga hävstångseffekt som uppnåtts genom offentlig finansiering till stöd för energieffektivitetsåtgärder, b) volymen av låneprodukter för energieffektivitet, med åtskillnad mellan olika produkter, c) om relevant, inrättade nationella finansieringsprogram för att öka tillämpningen av energieffektivitet och bästa praxis samt innovativa finansieringssystem för energieffektivitet. Dessutom klargörs i artikel 30.18 de befintliga upplysningsskyldigheter som ska beaktas för att uppfylla de krav som avses i punkt 17 b.

(17) Medlemsstaterna ska sätta i kraft de lagar och andra författningar som införlivar artikel 30 om energieffektivitetsfinansiering senast den 11 oktober 2025.

(18) Ett fullständigt införlivande och ett effektivt genomförande av omarbetningen av energieffektivitetsdirektivet är nödvändigt för att EU ska kunna uppnå sina energieffektivitetsmål respektive klimatmål senast 2030.

(19) Medlemsstaterna har ett visst utrymme för skönsmässig bedömning när det gäller att införliva och genomföra kraven avseende artikel 30 om energieffektivitetsfinansiering på det sätt som är lämpligast med tanke på deras nationella omständigheter.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS MEDLEMSSTATERNA ATT

1. följa riktlinjerna i bilagan till denna rekommendation när de införlivar de krav som införs genom artikel 30 i direktiv (EU) 2023/1791 om energieffektivitet.

2. Denna rekommendation förklarar de ändrade kraven och ger exempel på hur direktivets mål kan uppnås. Syftet är att bidra till en enhetlig förståelse av omarbetningen av energieffektivitetsdirektivet hos medlemsstaterna när de utarbetar sina införlivandeåtgärder.

3. Denna rekommendation påverkar inte omarbetningen av energieffektivitetsdirektivets rättsliga verkan eller domstolens bindande tolkning av denna omarbetning. Den är inriktad på bestämmelserna om energieffektivitetsfinansiering och rör artikel 30 i omarbetningen av energieffektivitetsdirektivet.

Utfärdad i Bryssel den 12 december 2023.

På kommissionens vägnar
Kadri SIMSON
Ledamot av kommissionen

BILAGA

1. INLEDNING

Artikel 30 i direktiv (EU) 2023/1791 om energieffektivitet (*omarbetningen av energieffektivitetsdirektivet*) syftar till att öka de offentliga och privata investeringarna i energieffektivitet inom olika sektorer för att uppfylla EU:s energieffektivitetsmål för 2030. Den bidrar till detta mål genom att tillhandahålla en möjliggörande ram för att öka kostnadseffektiviteten hos det offentliga budgetstödet och mobiliseringen av privata investeringar i åtgärder för att förbättra energieffektiviteten. Det kommer inte att räcka med finansiering från EU och den nationella nivån för att tillgodose investeringsbehoven, och majoriteten av det ekonomiska stödet kommer att behöva mobiliseras från privat sektor. Den begränsade offentliga finansiering som finns tillgänglig kommer att inriktas på att ta itu med hinder för investeringar, stödja de mest utsatta gruppernas investeringar, tillhandahålla finansieringsinstrument och offentliga garantier i syfte att påskynda införandet av energieffektivitetsåtgärder och anskaffa och mobilisera privata investeringar. Införlivandet och genomförandet av artikel 30 om energieffektivitetsfinansiering i det omarbetade energieffektivitetsdirektivet förväntas förbättra den möjliggörande ramen för att mobilisera investeringar i energieffektivitet och därmed bidra såväl till uppnåendet av energieffektivitetsmålen fram till 2030 som till energibesparingsmålen enligt REPowerEU-planen.

Syftet med denna vägledning är att hjälpa medlemsstaterna att införliva artikel 30 i direktiv (EU) 2023/1791 om energieffektivitet. Bindande tolkning av EU-lagstiftningen är en exklusiv behörighet för Europeiska unionens domstol (*EU-domstolen*). De uppfattningar som uttrycks i denna vägledning föregriper inte den ståndpunkt som kommissionen kan komma att inta i EU-domstolen.

Medlemsstaternas skyldigheter enligt artikel 30 anges i början av varje avsnitt i denna bilaga och ålägger medlemsstaterna att genomföra ett antal politiska åtgärder, eller finansierings- och stödprogram, i syfte att förbättra investeringarna i energieffektivitet inom olika sektorer och på så sätt bidra till att uppnå EU:s bindande energieffektivitetsmål fram till 2030.

I avsnitt 2 i denna bilaga erinras om de obligatoriska bestämmelser i artikel 30 i det omarbetade energieffektivitetsdirektivet som ska införlivas och genomföras i den nationella lagstiftningsramen. Här förklaras bestämmelsernas omfattning och mål samt ges ytterligare information om vilka politiska åtgärder som kan väljas för att uppfylla kraven.

I avsnitt 3 i denna bilaga behandlas de frivilliga bestämmelserna om de nationella energieffektivitetsfonderna, som ger medlemsstaterna möjlighet att inrätta en sådan fond för att uppfylla målen i det omarbetade energieffektivitetsdirektivet liksom vissa av skyldigheterna i samma direktiv genom ekonomiska bidrag. Om detta alternativ väljs gäller vissa exakta krav.

I avsnitt 4 i denna bilaga behandlas de skärpta rapporteringskraven för finansiering av energieffektivitet, och dessa är direkt tillämpliga på medlemsstaterna. Denna rapportering kommer att integreras i de nationella energi- och klimatlägesrapporterna i enlighet med artiklarna 17 och 21 i förordning (EU) 2018/1999 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder.

2. OBLIGATORISKA BESTÄMMELSER GÄLLANDE INFÖRLIVANDE OCH GENOMFÖRANDE

Det centrala kravet i artikel 30 är att medlemsstaterna ska underlätta inrättandet av finansieringsmekanismer och/eller utöka användningen av befintliga sådana för att stödja energieffektivitetsåtgärder samt främja de privata och innovativa finansieringslösningarna för energieffektivitet och undanröja befintliga hinder för att dessa ska utökas. Detta är avgörande för att mobilisera lämpliga volymer av investeringar i energieffektivitet. I följande avsnitt och dess underavsnitt behandlas de viktigaste obligatoriska kraven för införlivande som följer av artikel 30.

2.1. Främja finansieringsmekanismer och kombinera bidrag, finansieringsinstrument och tekniskt stöd

Tabell 2-1.

Artikel 30, punkterna 1 och 2

#	Punkt i artikel 30
1.	Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget ska medlemsstaterna underlätta inrättandet av finansieringsmekanismer eller använda befintliga sådana för åtgärder för att förbättra energieffektiviteten i syfte att maximera fördelarna med flerdubbla finansieringsflöden samt använda en kombination av bidrag, finansieringsinstrument och tekniskt stöd.

2.	Kommissionen ska, om så är lämpligt, direkt eller genom finansinstitut, bistå medlemsstaterna med att inrätta finansieringsmekanismer och system för projektutvecklingsstöd på nationell, regional eller lokal nivå i syfte att öka investeringar i energieffektivitet i olika sektorer och skydda och stärka personer som påverkas av energifattigdom, utsatta kunder, personer i låginkomsthushåll och, om tillämpligt, personer som bor i subventionerade bostäder, exempelvis genom att integrera ett jämställdhetsperspektiv så att ingen lämnas utanför.

2.1.1. *Kravets omfattning och mål*

Enligt artikel 30.1 ska medlemsstaterna underlätta inrättandet av finansieringsmekanismer och maximera blandningen av flerdubbla finansieringsflöden. Enligt artikel 30.2 bör medlemsstaterna, vid sidan av mekanismer på nationell nivå, främja inrättandet av finansieringsmekanismer på regional eller lokal nivå. Med utförliga kunskaper om byggnadsbeståndet och de boende befinner sig de regionala och lokala finansieringsmekanismerna närmare medborgarna och de lokala företagen. De kan därför samarbeta aktivt med dem och främja användningen av ekonomiskt stöd för uppgraderingar av energieffektiviteten ([1]). Medlemsstaterna måste säkerställa att finansieringsmekanismerna erbjuder en kombination av olika finansieringsflöden och projektutvecklingsstöd och maximerar användningen av finansieringsstöd från EU för att inrätta nationella och regionala finansieringsmekanismer. Det behövs ofta en blandning av ekonomiskt och tekniskt stöd för att övervinna de många olika hinder som förhindrar uppgraderingar av energieffektiviteten, bland annat ekonomiska, finansiella, beteendemässiga och informationsmässiga sådana, inklusive energifinansiell kompetens, och som hör ihop med projektutvecklingsprocesser, finansieringsalternativ, entreprenörernas trovärdighet osv ([2]). När finansieringsmekanismer och instrument för tekniskt stöd som tillhandahåller offentligt finansiellt stöd till åtgärder för förbättrad energieffektivitet inrättas bör medlemsstaterna beakta de tillämpliga reglerna för statligt stöd för energieffektivitet ([3]).

Även om ekonomiskt stöd kan finnas tillgängligt saknar mottagarna ofta kunskap om att det finns eller hur det kan nås. En gemensam kontaktpunkt är effektiv när det gäller att öka medvetenheten om tekniska alternativ och finansieringsalternativ samt för att erbjuda en kombination av tekniskt ([4]) och ekonomiskt stöd för energieffektivitetsåtgärder, både inom bostadssektorn och den kommersiella sektorn ([5]). En gemensam kontaktpunkt kan direkt tillhandahålla finansiering till ett projekt och/eller agera som mellanhand och koppla samman kunder med offentliga eller privata finansiärer. Systemet Hauts-de-France Pass Rénovation är ett exempel på ett system som blandar finansiella instrument med tekniskt stöd (se ruta 1).

Ruta 1. Hauts-de-France Pass Rénovation

Hauts-de-France Pass Rénovation är en heltäckande ”gemensam kontaktpunkt” som används av en regional myndighet för att stödja renoveringar av bostadshus i regionen. Det har som mål att sänka energiförbrukningen i bostadshus, bekämpa energifattigdom och visa att finansiering av energieffektivitet medför låga risker för att uppmuntra privata banker att introducera fler produkter. Programmet testades 2013 i Picardie och har sedan dess utvidgats till hela regionen Hauts-de-France.

Genom systemet vidtas flera åtgärder för att öka synligheten för, tillgängligheten till och tillgången på låneprodukter för energieffektivitet. En informationskampanj genomfördes för att öka allmänhetens medvetenhet om stödsystemet. Stöd finns tillgängligt för alla bostadsägare eller hyresgäster i bostadshus, oavsett ålder och typ av boende. Olika finansieringslösningar erbjuds, bland annat ett fristående låneerbjudande, ”miljövänliga” nollräntelån (enligt det reglerade nationella systemet) och förenklad tillgång till lån från tredjepartsfinansinstitut. Lånens löptid kan uppgå till

([1]) Economidou, M., Della Valle, N., Melica, G., Valentini, O. och Bertoldi, P., 2021, Financing energy renovations at local and regional level, EUR 30815 EN, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, ISBN 978-92-76-41141-3, doi:10.2760/52526, JRC123755.

([2]) Bertoldi, P., Boza-Kiss, B., Della Valle, N. och Economidou, M., 2021, The role of one-stop shops in energy renovation - a comparative analysis of OSSs cases in Europe, Energy and Buildings, ISSN 0378-7788, 250, s. 111273, JRC124675.

([3]) När det gäller stöd till investeringar i energieffektivitet är de relevanta bestämmelserna om statligt stöd artikel 38, 38a (stöd till fastighetsägare och hyresgäster) och 38b (stöd till energitjänstföretag) samt artikel 39 (stöd som beviljas via finansiella intermediärer) i den allmänna gruppundantagsförordningen om statligt stöd och avsnitt 4.1 (stöd för minskning och upptag av växthusgasutsläpp, däribland stöd till förnybar energi och energieffektivitet), 4.2 (stöd för förbättring av byggnaders energi- och miljöprestanda) och 4.10 (stöd till fjärrvärme och fjärrkyla) i riktlinjerna för statligt stöd till klimat, miljöskydd och energi.

([4]) Inklusive tekniskt stöd för planering, kvalitetssäkring och övervakning av utförandet när de boende har flyttat in.

([5]) Boza-Kiss, B., Bertoldi, P., Della Valle, N. och Economidou, M., 2021, One-stop shops for residential building energy renovation in the EU, EUR 30762 EN, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, ISBN 978-92-76-40100-1, doi:10.2760/245015, JRC125380.

25 år baserat på livslängden för de specifika renoveringarna. Förfinansiering av arbetet tillhandahålls och återbetalningarna sker först i slutet av projektet. För att säkerställa överkomliga priser tar månadsbetalningarna hänsyn till de prognostiserade energibesparingarna. Låginkomsttagare som inte har råd att betala tillbaka lånet kan också få ekonomiskt stöd från den statliga bostadsmyndigheten, Agence nationale pour l'amélioration de l'habitat (ANAH). Hushållen får också tekniskt stöd, vilket inbegriper en värmebesiktning av bostaden, rådgivning om renoveringsarbeten och potentiella energibesparingar, stöd med att anlita företag, platsövervakning under renoveringar och efterföljande övervakning av energiförbrukningen.

2.1.2. *Val av politiska åtgärder för att uppfylla kravet*

Medlemsstaterna kan uppfylla kravet på att främja inrättandet av finansieringsmekanismer och på att kombinera bidrag, finansieringsinstrument och tekniskt stöd på flera sätt:

— **Effektivisera regelverket för att möjliggöra en blandning av flerdubbla flöden av EU-finansiering och nationell finansiering** och kombinationen av bidrag, finansieringsinstrument och tekniskt stöd från olika mekanismer.

— **Säkerställa nära samordning mellan de olika finansieringskällorna för energieffektivisering med hänsyn tagen till de slutliga stödmottagarnas behov. Det kommande offentliga budgetstödet till energieffektivitetsåtgärder i utsatta hushåll från den sociala klimatfonden** ([6]) **skulle till exempel även kunna tillhandahållas genom finansiella intermediärer, och medlemsstaterna kan redan börja planera hur sådana åtgärder ska inkluderas i deras sociala klimatplaner som ska lämnas in senast i juni 2025 och införa en integrerad stödjande ram för investeringar i energieffektivitet.**

— **Upprätta särskild expertis vid nationella utvecklingsbanker eller liknande offentliga institut som främjar kapitalinvesteringar i energieffektivitet, särskilt när det gäller att blanda finansiella instrument med offentliga bidragsprogram.**

— **Främja inrättandet av mekanismer för tekniskt bistånd på nationell eller, i förekommande fall, regional nivå.** Mekanismer för tekniskt bistånd kan samarbeta aktivt med lokala förvaltningar och lokala företag för att använda ekonomiskt stöd och främja blandningen av olika finansieringsflöden för uppgraderingar av energieffektiviteten. I detta sammanhang kan Europeiska kommissionen och Europeiska investeringsbanken stödja medlemsstaterna med att inrätta mekanismer för tekniskt bistånd på nationell och regional nivå, baserat på Elena-modellen.

— **Inrätta gemensamma kontaktpunkter på nationell, regional eller lokal nivå** ([7]): Dessa system tillhandahåller på ett proaktivt sätt både tekniskt och ekonomiskt stöd till företag för uppgraderingar av energieffektiviteten i deras anläggningar och/eller till bostadsägare eller hyresgäster i bostadshus som vill förbättra energieffektiviteten i sina bostäder. De kan bidra till att skapa förtroende genom att tydligt definiera ansvarsområden och korrigerande åtgärder om det skulle uppstå problem i samband med byggarbetena och kan också vara avgörande för att stödja grupper som är svåra att nå. En gemensam kontaktpunkt kan också spela en nyckelroll när det gäller att sammanföra flera hushåll med liknande behov av eftermontering och därmed fungera som projektsammanslagare, skapa stordriftsfördelar, minska den administrativa bördan och kvalitetssäkringsbördan för enskilda bostadsägare och möjliggöra standardisering och sammanslagning av projekt för finansiella investerare och för refinansiering av skulder.

([6]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/955 av den 10 maj 2023 om inrättande av en social klimatfond och om ändring av förordning (EU) 2021/1060 (EUT L 130, 16.5.2023, s. 1)

([7]) I vägledningen till artikel 23 i det omarbetade energieffektivitetsdirektivet beskrivs bestämmelserna om inrättande av gemensamma kontaktpunkter för att stödja energieffektivitetsmålen närmare.

2.2. **Främja låneprodukter för energieffektivitet**

Tabell 2-2.

Artikel 30, punkt 3 – första meningen

#	Punkt i artikel 30
3. – första meningen	Medlemsstaterna ska anta åtgärder som främjar att låneprodukter för energieffektivitet, såsom gröna hypotekslån och gröna lån, med eller utan säkerhet, och säkerställa att de erbjuds brett och på ett icke-diskriminerande sätt av finansinstitut och är synliga och tillgängliga för konsumenterna.

2.2.1. *Kravets omfattning och mål*

Låneprodukter för energieffektivitet är lån som täcker energieffektivitetsåtgärdernas inledande investeringskostnader. Energieffektivitetslån omfattar en rad olika skuldfinansieringsinstrument, från standardlån för energieffektivitetsåtgärder till mer innovativa låneprodukter som hypotekslån för energieffektivitet, gröna konsumentkrediter samt finansieringssystem med fakturafinansiering och skattefinansiering. Dessa produkter kan tillhandahållas av flera olika typer av långivare, bland annat offentliga institut, banker, allmännyttiga företag osv., och tas emot av en mängd olika låntagare, däribland bostadsägare, hyresgäster, företag, energitjänstföretag och offentliga organisationer.

Låneprodukter för energieffektivitet tillhandahålls i regel via två huvudsakliga kanaler:

— Kreditlinor, som är låneinstrument som erbjuds av banker eller andra finansinstitut för att specifikt finansiera energieffektivitetsåtgärder. På framväxande finansieringsmarknader för energieffektivisering bör kreditlinor för energieffektivisering helst stödjas av offentliga och multilaterala banker. När marknaderna mognar kan lokala affärsbanker ta fram särskilda privata kreditlinor för energieffektivisering (t.ex. gröna hypotekslån).

— Särskilda fonder, som är instrument med ett särskilt mandat att investera i energieffektivitetsåtgärder, och som ofta är inriktade på specifika sektorer (t.ex. byggnader eller industrin). Särskilda fonder bör erbjuda lån samt eget kapital, hybridinstrument och lånegarantier. Dessa fonder kan innehålla helt privat kapital, helt offentligt kapital eller bidrag från både privat och offentlig sektor. De nationella energieffektivitetsfonder som finns i många medlemsstater är ett exempel och kommer att diskuteras ytterligare i avsnitt 3.

Medlemsstaterna bör stödja finansinstitut, särskilt affärsbanker och nationella organisationer som främjar kapitalinvesteringar, för att utöka finansieringen av energieffektivitet. Framför allt spelar kreditinstituten en grundläggande roll i att öka volymen av energieffektivitetslån. Flera affärsbanker i Europa erbjuder gröna konsumentkrediter och gröna hypotekslån och har strategier och mål för gröna utvalda låneportföljer. Systemet för banktjänster till privatpersoner kan också dra nytta av en välutvecklad och utbredd organisationsstruktur för att tillhandahålla rådgivnings- och stödtjänster för att stödja de krav och möjligheter som är förknippade med gröna lån, baserat på direkta och stabila förbindelser med fastighetsägare och företag.

I detta syfte rekommenderas medlemsstaterna och marknadsaktörerna att på lämpligt sätt använda verktygen, standarderna och märkningarna i EU:s ramverk för hållbar finansiering och kapitalmarknadsunionen, med särskild hänsyn tagen till EU-taxonomins roll, för att bidra till att mobilisera privat finansiering för miljömässigt hållbara verksamheter och möjligheter, bland annat för högkvalitativa investeringar i energieffektivitet.

För att stödja införandet av energieffektivitetsåtgärder tenderar gröna konsumentkrediter att ha längre löptider än allmänna konsumentkrediter, lägre och/eller fasta räntor och ofta inga krav på säkerhet ([8]). Gröna konsumentlån kan användas för att stödja energieffektivitetsåtgärder genom inköp av effektiv energiutrustning och energiteknik samt riktade åtgärder för byggnadsrenovering. På samma sätt uppmuntrar gröna hypotekslån låntagarna att förbättra energieffektiviteten i sina fastigheter och/eller köpa energieffektiva bostäder genom att erbjuda förmånligare villkor än vanliga hypotekslån. I ruta 2 beskrivs Rumäniens program för gröna hem och gröna hypotekslån.

([8]) Säkerheter, eller garantier, är en tillgång som låntagaren lämnar som säkerhet till förmån för långivaren om låntagaren inte fullgör återbetalningen. Lån med säkerhet tillhandahålls ofta till en lägre ränta än lån utan säkerhet, men med högre risk för låntagaren.

Ruta 2. Rumäniens program för gröna hem och gröna hypotekslån

Rumäniens program för gröna hem och gröna hypotekslån inrättades 2012 med finansiering från Europeiska kommissionen ([9]). Det består av två delar: (1) Gröna hem-certifiering av Rumäniens råd för gröna byggnader. (2) Gröna hypotekslån som affärsbanker tillhandahåller köpare av bostäder som certifierats av ovannämnda råd. Alla banker som erbjuder hypotekslån i Rumänien kan delta om de godtar rådets kriterier och oberoende certifieringssystem för gröna bostäder och erbjuder lägre räntor på av rådet certifierade bostäder. De hypotekslån som tillhandahålls omfattar inte något offentligt stöd. Bankerna erbjuder lägre räntor eftersom de certifierade gröna bostäderna både har en lägre hypotekslånerisk och värderas högre. Rumäniens centralbank tillåter också att gröna bostadsköpare räknar med de uppskattade energibesparingarna som en ytterligare inkomstkälla i sina låneansökningar, vilket gör det möjligt för låntagarna att ta större lån för renovering eller byggnation som syftar till att öka energieffektiviteten.

I artikel 30.3 anges vidare att medlemsstaterna ska säkerställa att låneprodukter för energieffektivitet ska erbjudas brett och på ett icke-diskriminerande sätt av finansinstitut och vara synliga och tillgängliga för konsumenterna ([10]). För genomförandet av detta krav bör följande åtgärder beaktas:

— För att säkerställa ett de erbjuds brett vore det bra att stödja utvecklingen av en framgångsrik nationell marknad för låneprodukter för energieffektivitet och säkerställa att potentiella kunder kan få tillgång till och välja mellan en betydande och differentierad uppsättning särskilda finansiella produkter.

— För att säkerställa icke-diskriminerande erbjudanden jämfört med andra finansiella produkter bör medlemsstaterna säkerställa att finansinstitutens privatkundavdelningar utnyttjar det tillgängliga utbudet av särskilda låneprodukter för energieffektivitet (hypotekslån och konsumentkrediter). Potentiella kunder bör uppmärksammas på att det finns låneprodukter för energieffektivitet, och denna typ av produkter – som förväntas ha mer fördelaktiga villkor – bör alltid erbjudas kunderna närhelst de passar deras behov bättre.

Medlemsstaterna förväntas därför säkerställa att låneprodukter för energieffektivitet erbjuds brett och på ett icke-diskriminerande sätt och att de är synliga och tillgängliga för konsumenterna. De skulle kunna göra detta genom att införa en skyldighet i nationell lagstiftning som kräver att finansinstitut grundligt bedömer befintliga eller framtida kunders intresse av att förbättra energieffektiviteten hos deras tillgångar (t.ex. bostadsfastigheter och kommersiella fastigheter, apparater och utrustning) och, baserat på detta intresse, proaktivt göra låneprodukter för energieffektivitet som uppfyller kundernas behov tillgängliga. Erbjudandet av låneprodukter för energieffektivitet bör under alla omständigheter vara förenligt med konsumentkreditdirektivet ([11]) och direktivet om hypotekslån ([12]), samt med Europeiska bankmyndighetens riktlinjer för låneutgivning och övervakning från 2020 för vissa finansinstitut ([13]).

För att säkerställa att låneprodukter för energieffektivitet erbjuds brett i medlemsstaternas nationella sammanhang måste de vidta åtgärder som främjar utvecklingen av denna marknad genom att införa vissa av de politiska åtgärder och översyner av lagstiftningen som beskrivs i avsnitt 2.2.2.

Dessutom kommer medlemsstaterna att behöva övervaka den nationella marknaden för att säkerställa att konsumenterna drar nytta av införandet av låneprodukter för energieffektivitet genom att bedöma huruvida dessa är utformade för att minska kostnaderna och riskerna i samband med investeringar i energieffektivitetsåtgärder och huruvida kreditinstituten tar hänsyn till den lägre risken för fallissemang när detta stöds av tillförlitliga bevis. Dessutom bör låneprodukter för energieffektivitet också göras tillgängliga för låginkomsthushåll som påverkas av energifattigdom och/eller finns i subventionerade bostäder, genom att lämpliga riskreducerande instrument införs i linje med bestämmelserna om finansiell stabilitet ([14]).

([9]) Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för energi, 2022, Report on the evolution of financing practices for energy efficiency in buildings, SME's and in industry: final report, Europeiska unionens publikationsbyrå.

([10]) Genomförandet av dessa skyldigheter i artikel 30 i det omarbetade energieffektivitetsdirektivet bör inte undergräva EU:s finansiella stabilitet.

([11]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2225 av den 18 oktober 2023 om konsumentkreditavtal och om upphävande av direktiv 2008/48/EG.

([12]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/17/EU av den 4 februari 2014 om konsumentkreditavtal som avser bostadsfastighet och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2013/36/EU och förordning (EU) nr 1093/2010.

([13]) Europeiska bankmyndigheten, EBA/GL/2020/06, 29.5.2020.

([14]) Prêt Avance Renovation, ett franskt statligt system, är ett exempel på ett hypotekslån till låginkomsthushåll som vill finansiera energieffektivitetsrenoveringar i sina hem.

Med tanke på principen om icke-diskriminering bör både energibesparingar (framtida negativa utgifter) och värderingen av den underliggande tillgången (när detta påverkar den potentiella låntagarens finansiella situation) betraktas som kriterier som finansinstitutet ska beakta när ett energieffektivitetslån föreslås. I detta sammanhang bör de energibesparingar som förväntas följa av investeringarna i energieffektivitet betraktas som en av flera indikatorer när konsumentens kreditvärdighet bedöms. Vid bedömningen av låntagarens förmåga att uppfylla skyldigheterna enligt kreditavtalet förväntas institut och borgenärer ta hänsyn till relevanta faktorer som skulle kunna påverka låntagarens nuvarande och framtida återbetalningskapacitet, till exempel energibesparingar (i form av kostnader) eller fastighetsvärde, samtidigt som onödigt besvär och överskuldsättning undviks ([15]).

2.2.2. *Val av politiska åtgärder för att uppfylla kravet*

Medlemsstaterna kan uppfylla kravet på att säkerställa att låneprodukter för energieffektivitet erbjuds brett och icke-diskriminerande på exempelvis följande sätt:

— **Utveckla det regelverk som behövs**: Den nationella lagstiftningen bör ålägga finansinstituten att bedöma sina befintliga och framtida kunders intresse av att förbättra energieffektiviteten hos sina tillgångar och/eller förvärva energieffektiv utrustning och erbjuda dem den särskilda låneprodukt för energieffektivitet som bäst motsvarar deras intressen. Dessutom bör medlemsstaterna kräva att finansinstituten erbjuder låneprodukter för energieffektivitet som tillgodoser behoven hos olika typer av kunder och marknadssegment (bostäder, kommersiella, industriella, offentliga osv.), på så sätt att presumtiva kunder får tillgång till flera olika alternativ på marknaden.

— **Anta föreskrifter som säkerställer att energieffektivitetslån är icke-diskriminerande**: Föreskrifterna bör hindra finansinstitut från att diskriminera sina låneprodukter för energieffektivitet till förmån för andra låneprodukter i deras portfölj, för att säkerställa att konsumenterna kan välja den produkt som är lämpligast för dem, utan hinder av tillämpliga regler om riskrelaterade överväganden. Detta kan ske av olika skäl, bland annat följande:

— Produktens komplexitet/administrativa börda i förhållande till andra som gör det svårare att förklara och genomföra den. Finansinstituten bör tillhandahålla utbildning till sin personal på privatkundsområdet så att de kan förklara de marginella fördelarna med låneprodukter för energieffektivitet för kunderna på ett bättre sätt. Medlemsstaterna skulle kunna införa utbildningar och stödprogram för att förbättra medborgarnas och företagens kunskaper om energifinansiering.

— Man väljer den bästa produkt som ska rekommenderas enbart baserat på räntan, utan att beakta andra faktorer. Det är viktigt att räntan på en finansiell produkt för energieffektivitet inte är högre än en vanlig finansiell produkt vid samma institut för en jämförbar typ av investering.

— Ersättningspolicyer som ger ett omotiverat högre incitament till försäljningen av en vanlig finansiell produkt än en konkurrerande energieffektivitetsprodukt.

Dessa krav är exempel på hur finansinstituten kan tillämpa principen om energieffektivitet först.

Medlemsstaterna har olika politiska alternativ för att säkerställa att låneprodukter för energieffektivitet inte diskrimineras jämfört med andra typer av produkter genom att säkerställa synlighet och tillgänglighet för konsumenterna:

— **Genomföra informationskampanjer**: Genom informationskampanjer kan man öka medvetenheten om låneprodukter för energieffektivitet och tillgängliga offentliga stödsystem.

— **Säkerställa att de tillgängliga finansiella produkterna har utformats för att minimera låntagarens kostnader och risk**: Överkomligheten kan förbättras genom förfinansiering av arbetet, längre löptider för lån som tar hänsyn till anläggningarnas livslängd, månadsbetalningar som understiger eller motsvarar de prognostiserade energibesparingarna och inbyggda mätningar och kontroller av uppnådda energibesparingar. För att minimera riskerna och kostnaderna för låntagarna och för finansinstituten kan utformningen av sådana produkter åtföljas av stöd från offentliga riskminskningsmekanismer.

([15]) Såsom beskrivs i Europeiska bankmyndighetens riktlinjer om utgivning och övervakning av lån 2020, Europeiska bankmyndigheten EBA/GL/2020/06, 29.5.2020.

— **Tillhandahålla regleringsmässiga och finansiella incitament till finansinstitut, till exempel genom tekniskt stöd för att stödja utvecklingen av nya låneprodukter för energieffektivitet och användningen av dem, säkerställa att deras personal på privatkundområdet har fått rätt utbildning för att kunna förklara de marginella fördelarna med låneprodukter för energieffektivitet för kunderna, vilket inbegriper efterhandsmätning och kontroll av samt efterlevnad hos energieffektivitetsprojekt.**

— **Inkludera särskilda bestämmelser för att hantera låginkomsthushåll: Låginkomsthushåll kanske inte har råd med lånebetalningar till marknadsränta, och därför bör ytterligare ekonomiskt stöd tillhandahållas, till exempel garantier eller subventionerade offentliga lån. Dessa kan kombineras med andra finansieringsflöden och tekniskt stöd. De kan också ingå i socialförsäkringsförmånerna eller vara ett alternativt eller kompletterande sätt att tillhandahålla elrabatter i de medlemsstater där dessa tillämpas.**

— **Utveckla särskilda stödsystem för att främja låneprodukter för energieffektivitet för ungdomar och den åldrande befolkningen**: Stöd bör göras tillgängligt för alla ägare eller hyresgäster, oavsett ålder och återbetalningsutsikter. Särskilda garantier bör ges för att ungdomar och den åldrande befolkningen ska kunna få tillgång till låneprodukter för energieffektivitet.

Dessutom kan medlemsstaterna uppfylla kravet på ett fortsatt främjande av låneprodukter för energieffektivitet och deras nationella marknad genom följande stödåtgärder:

— **Inrätta mekanismer för offentliga gröna lån eller stärka befintliga mekanismer:** Offentliga gröna lån erbjuds eller sponsras indirekt av offentliga institut till förmån för hushåll, företag och hyresgäster för att täcka energieffektivitetsåtgärdernas inledande kostnader. Offentliga lån är vanligtvis ”mjuka lån” på så sätt att de har fördelaktiga räntor eller återbetalningsperioder jämfört med kommersiella lån. Offentliga gröna lån kan tillhandahållas av en nationell energieffektivitetsfond (se avsnitt 3) och/eller andra offentliga organ.

— **Frigör finansiering från privat sektor för förbättring av energieffektiviteten:** Medlemsstaterna kan aktivt stödja privata finansinstitut för att erbjuda lämpliga låneprodukter, t.ex. genom riskreduceringsverktyg som lånegarantier (avsnitt 2.5), stöd till projektutveckling och informationskampanjer.

För att kontrollera att den gröna lånemarknaden fungerar som den ska kan det vara bra för medlemsstaterna att utföra regelbundna marknadsbedömningar för att kontrollera om ovannämnda åtgärder genomförs och utvärdera hur pass väl deras finansmarknad uppfyller kravet i det omarbetade energieffektivitetsdirektivet för att säkerställa att finansiella produkter för energieffektivitet erbjuds brett och icke-diskriminerande i det nationella sammanhanget. Medlemsstaterna bör utföra en politisk efterhandsutvärdering av sina befintliga politiska åtgärder och finansieringsåtgärder till stöd för användningen av låneprodukter för energieffektivitet. På grundval av resultaten av dessa bedömningar bör medlemsstaterna vidareutveckla strategier tillsammans med sina nationella tillsynsmyndigheter för att förbättra efterlevnaden.

2.3. **Främja finansieringssystem med fakturafinansiering och skattefinansiering**

Tabell 2-3.

Artikel 30, punkt 3 – andra meningen

#	Punkt i artikel 30
3. – andra meningen	Medlemsstaterna ska anta åtgärder för att främja genomförandet av finansieringssystem med fakturafinansiering och skattefinansiering, med beaktande av den vägledning från kommissionen som erbjuds i enlighet med punkt 10.

2.3.1. *Kravets omfattning och mål*

Finansieringssystem med fakturafinansiering och skattefinansiering skiljer sig från andra lånesystem för energieffektivitet på så sätt att de använder alternativa återbetalningskanaler, dvs. energiräkningar, skatter och andra avgifter med koppling till fastigheten. Detta kan minska transaktionskostnaderna och erbjuda slutanvändarna bekväma, välbekanta och tillförlitliga återbetalningsalternativ.

Finansieringssystem med fakturafinansiering och skattefinansiering är två former av hembaserad finansiering, vilket innebär att de inrättar mekanismer för att överföra skuldåterbetalningsskyldigheterna från de tidigare ägarna till de efterföljande ägarna genom att binda skulden till själva fastigheten. Mekanismer kan också införas för att låta hyresgäster betala tillbaka lån genom en extraavgift på bostadens skatte- eller energifaktura, som helt eller delvis kompenseras av effekten av den minskade energiförbrukningen. Även om finansieringssystem med fakturafinansiering och skattefinansiering har liknande fördelar skiljer sig deras strukturer åt, liksom de åtgärder som krävs för att främja genomförandet av dessa.

Fakturafinansiering är en metod för att finansiera energieffektivitetsrenoveringar i byggnader som använder elräkningen som återbetalningsverktyg. En fördel med fakturafinansieringssystem är att de kan dra nytta av de allmännyttiga företagens befintliga betalningssystem för att minska transaktionskostnaderna. Dessa system utnyttjar de allmännyttiga företagens kunskap om kundernas energiförbrukningsmönster och tidigare fakturabetalningar för att identifiera effektiva energieffektivitetsåtgärder samtidigt som de potentiella anledningarna till att lånet inte betalas tillbaka minskar. Med tanke på de lägre transaktionskostnaderna och de minskade riskerna kan fakturafinansieringssystem erbjuda attraktiva villkor, till exempel låga räntor och långa löptider och vara allmänt tillgängliga, förutsatt att robusta riskanalyser och riskreducerande åtgärder utförs.

Fakturafinansieringssystemens strukturer varierar avsevärt. I vissa system tillhandahålls finansiering för energieffektivitetsrenoveringar direkt av energibolaget. I andra fall tillhandahålls det av en privat tredje part, där det allmännyttiga företaget fungerar som mellanhand för återbetalningen. I tillämpliga fall, dvs. när fakturafinansieringssystem genomförs som ett kreditavtal och inte som en tjänst, måste fakturafinansieringssystemen följa konsumentkreditdirektivet och lagstiftningen om skydd av energikonsumenter. I dessa fall kan de energibesparingar som förväntas bli följden av investeringen i energieffektivitet beaktas vid bedömningen av konsumentens kreditvärdighet, närhelst det är möjligt att med tillräckliga bevis fastställa att konsumentkrediten kommer att ge konsumenten framtida inkomster. Enligt de nyligen antagna reglerna om kreditavtal för konsumenter bör bedömningen av konsumentens kreditvärdighet, dvs. bedömningen av förmågan att återbetala en kredit på ett hållbart sätt, baseras på information om konsumentens finansiella och ekonomiska omständigheter ([16]), exempelvis bevis på inkomst eller andra återbetalningskällor, inklusive förväntade energibesparingar. I ruta 3 ges ett exempel på ett fakturafinansieringssystem som genomförs via Lettlands Sunshine-program.

Ruta 3. Det lettiska Sunshine-programmet och den lettiska fonden för energieffektiva byggnader

Sunshine-programmet inleddes som ett Horisont 2020-projekt för att stödja en djupgående renovering av Lettlands relativt ineffektiva byggnadsbestånd ([17]). Varje projekt genomförs av ett energitjänstföretag ([18]) som genomför omfattande renoveringar av flerfamiljshus, exempelvis eftermontering av klimatskal, isolering av värmedistributionsrör, installation av styrsystem osv. Projekten bygger på ett energiprestandaavtal där energitjänstföretaget garanterar att renoveringarna kommer att uppnå en viss energibesparingsnivå. Projekten finansieras upp till 40 % med medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden, och den resterande delen erhålls genom fakturafinansiering.

Slutanvändarna fortsätter att betala samma månadsfaktura som före renoveringen. Fakturan betalas till House Management Company, som använder besparingarna från energieffektivitetsrenoveringarna för att betala energitjänstföretaget. Detta fakturafinansieringssystem ingås för de första 20 åren. Eftersom renoveringar har en genomsnittlig livslängd på 30 år kommer slutanvändarna att dra nytta av framtida energibesparingar. Värdet på bostäder i renoverade byggnader ökar i regel direkt med 20–30 %.

Skattefinansieringssystem ger hushåll eller företag en skuld för att täcka kostnaderna för renovering av bostadshus eller kommersiella byggnader, inköp av energieffektiva apparater eller energieffektiv utrustning eller andra förbättringar av energiprocesser, och använder särskilda skatter och/eller andra avgifter med koppling till fastigheten som återbetalningsverktyg. Om byggnaden hyrs ut kan det beroende på systemet vara hyresgästen som betalar tillbaka lånet genom skatter och/eller andra avgifter, samtidigt som denne också drar nytta av energibesparingarna. Som en form av hembaserad

([16]) Enligt vad som fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2225 av den 18 oktober 2023 om konsumentkreditavtal och om upphävande av direktiv 2008/48/EG.

([17]) RenOnBill, 2020, Overview of On-Bill Building Energy Renovation Schemes. Detta projekt erhöll finansiering från Europeiska unionens forsknings- och innovationsprogram Horisont 2020.

([18]) Energitjänstföretag ger hushåll och företag kapital och tekniskt stöd för att genomföra energibesparingsåtgärder och tar i gengäld en del av intäkterna från de framtida energibesparingarna.

finansiering inbegriper skattefinansieringssystem mekanismer för att göra det möjligt för de tidigare fastighetsägarna att överföra skulden till nästa fastighetsägare, utan att nödvändigtvis behöva slutbetala den: om byggnaden säljs kan ”lånet” återbetalas eller tas över av den eller de nya ägarna, om dessa går med på det. Det faktum att skattefinansiering skapar enkla skuldöverföringsmekanismer bidrar till att övervinna det hinder som avskräcker fastighetsägare från att investera i energieffektivitetsåtgärder som återbetalas under lång tid, om de tror att de bara kommer att äga fastigheten under en kortare period.

Skattefinansieringen har sitt ursprung i Förenta staterna, i form av Property Assessed Clean Energy (PACE), där återbetalningar sker genom ett tillägg till den fastighetsskatt som fastighetsägaren betalar. PACE-lånen säkras genom fastighetsskattebaserad panträtt ([19]), vilket innebär att återbetalningsskyldigheten överförs tillsammans med äganderätten till fastigheten. Skattefinansiering kan tillhandahållas antingen från offentliga källor som kommunala myndigheter eller från privata medel. I de fall det rör sig om privat finansiering är den offentliga sektorns roll att agera som en mellanhand för återbetalningen genom att integrera lånebetalningarna i skatteuppbörden, och om kreditavtal upprättas direkt mellan kunden och en tredje part bör dessa överensstämma med konsumentkreditdirektivet ([20]) och direktivet om hypotekslån ([21]). Offentlig sektor kan också vara delaktig i skuldindrivning eller till och med agera som medlare vid lån för vilket betalningsskyldigheten ej fullgjorts, till exempel genom att införa kompletterande risktäckningsverktyg, vilket på så sätt minskar risken för investerarna. Med tanke på att den offentliga sektorns deltagande i finansieringssystemet minskar risken för långivarna kan lån som tillhandahålls genom skattefinansieringssystem ofta få attraktiva villkor som lägre räntor, lägre direkta kontantbetalningar och längre löptider.

2.3.2. *Val av politiska åtgärder för att uppfylla kravet*

För att uppfylla kraven i det omarbetade energieffektivitetsdirektivet när det gäller främjandet av fakturafinansieringssystem och skattefinansieringssystem kan medlemsstaterna överväga att anta lagar eller andra författningar för att undanröja rättsliga hinder och för att möjliggöra utvecklingen av sådana system i det nationella sammanhanget, samt politiska åtgärder och stödramar för att maximera användningen av faktura- och skattefinansieringssystem när detta är relevant för att uppnå energieffektivitetsmålen fram till 2030.

När det gäller fakturafinansiering kommer de åtgärder som medlemsstaterna måste vidta för att uppfylla kravet att bero på medlemsstaternas respektive nationella förhållanden. Följande åtgärder kan behövas för att stödja genomförandet:

— **Ge allmännyttiga företag rätt att tillhandahålla finansiering för energieffektivitet**: För system som finansieras av allmännyttiga företag kan medlemsstaterna behöva ändra kreditlagstiftningen för att bekräfta att allmännyttiga företag har laglig rätt att tillhandahålla krediter för renoveringsändamål. Fler reformer kan krävas gällande den maximala löptiden för och storleken på de lån som tillhandahålls av allmännyttiga företag.

— **Säkerställa konsumentskydd**: Medlemsstaterna bör kräva att de som erbjuder fakturafinansiering uppmärksammar låntagarna om de risker och fördelar som systemet innebär genom särskilda kampanjer och obligatoriska informationskrav. Om sådana finansieringssystem genomförs som kreditavtal måste de följa direktiven om konsumentkrediter och hypotekslån.

— **Samordna genomförandet av behöriga offentliga myndigheter: Fakturafinansiering kräver samarbete mellan en mängd olika intressenter, däribland energiföretag, finansinstitut, aktörer på energirenoveringsmarknaden och energitillsynsmyndigheter, samt bostadsägare och hyresgäster. Staten kan behöva spela en samordnande roll genom att ge enheter i uppdrag att undersöka och planera införandet av fakturafinansiering i samarbete med berörda intressenter.**

— **Tillhandahålla riskminskningsåtgärder: Medlemsstaterna kan behöva ge pilotprojekt ekonomiskt stöd (t.ex. via lånegarantier) om dessa uppfattas som riskfyllda av privata långivare.**

— **Säkerställa att kassaflödet är tillräckligt för att uppnå stordriftsfördelar: När systemet väl har inrättats kan medlemsstaterna behöva säkerställa att genomförandeorganet (t.ex. det allmännyttiga företaget eller energitjänstföretaget) har tillräckligt kassaflöde för att kunna uppnå stordriftsfördelar. En nationell energieffektivitetsfond skulle till exempel kunna köpa fordringarna från fakturafinansieringssystemet.**

([19]) En panträtt är en form av säkerhetsränta som beviljas för en vara eller egendom för att säkra betalningen av en skuld.

([20]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2225 av den 18 oktober 2023 om konsumentkreditavtal och om upphävande av direktiv 2008/48/EG.

([21]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/17/EU av den 4 februari 2014 om konsumentkreditavtal som avser bostadsfastighet och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2013/36/EU och förordning (EU) nr 1093/2010.

— **Förtydliga processen och den rättsliga strukturen för fakturafinansiering i flerfamiljshus**: Fakturafinansieringssystem är ofta ett attraktivt alternativ vid renovering av flerfamiljshus, men fragmenterade beslutsprocesser kan ofta hindra att man når samförstånd kring åtgärderna. Medlemsstaterna kan behöva reformera övergripande fastighetslagar som reglerar beslut om renoveringar genom fakturafinansiering i flerfamiljshus och fastställa hur ansvaret ska fördelas mellan delägarna, till exempel i händelse av motsatta effekter eller större beteenderelaterad energiförbrukning.

— **Möjliggöra överförbara skulder**: Det kan krävas ytterligare reformer för att säkerställa att fakturafinansieringssystemen gör det möjligt att fördela renoveringskostnaderna mellan fastighetsägare och hyresgäster och att göra det möjligt att överföra skulder lagenligt vid byte av ägare, hyresgäster eller energileverantörer.

Medlemsstaterna kommer att behöva genomföra en rad olika åtgärder för att uppfylla kravet på att främja genomförandet och skapa en nationell, fördelaktig rättslig ram för skattefinansiering. I likhet med fakturafinansiering kommer de särskilda reformerna att bero på de nationella omständigheterna, men i allmänhet kommer detta att innebära en kombination av följande steg:

— **Reformera föreskrifter och system som rör fastighetsskatter och panträtter för att möjliggöra skattefinansieringssystem**: Medlemsstaterna kan behöva reformera fastighetsrelaterade skattelagar och skattesystem för att möjliggöra ytterligare betalningar för energieffektivitetsrenoveringar. Reformer av lagar om panträtt i fastigheter och företrädesrätten för fastighetsskatt i förhållande till hypotekslån kan komma att behövas.

— **Säkerställa effektiva uppföljningsförfaranden**: Medlemsstaterna kan behöva inrätta eller stärka uppföljningsförfarandena i händelse av obetalda skatter. Ett offentligt organ kan också behöva inrättas eller bemyndigas att ingripa i skuldindrivningsprocessen i händelse av lån för vilket betalningsskyldigheten ej fullgjorts.

— **Främja inrättandet av gemensamma kontaktpunkter: Skattefinansieringssystem kan vara mer effektiva när de tillhandahålls genom gemensamma kontaktpunkter som erbjuder ett paket med tjänster för energieffektivitetsrenoveringar, inklusive skattefinansiering. Gemensamma kontaktpunkter kan också hjälpa utsatta hyresgäster att uppmana fastighetsägare att renovera.** ([22])

— **Öka konsumenternas medvetenhet, utbildningen och konsumentskyddet**: Medlemsstaterna kan också behöva öka konsumenternas medvetenhet och finanskunskap, i synnerhet för att ge konsumenterna grundläggande energifinanskunskap, och framhålla fördelarna med och tillgängligheten till skattefinansieringssystem samt de risker som de innebär ([23]). Finansieringssystem som genomförs som kreditavtal måste vara förenliga med konsumentkreditdirektivet och direktivet om hypotekslån och relevanta konsumentskyddsregler.

2.4. Säkerställa att finansinstitut är medvetna om möjligheterna att delta i finansieringen av förbättringar av energieffektiviteten

Tabell 2-4.

Artikel 30, punkt 3 – tredje meningen

#	Punkt i artikel 30
3. – tredje meningen	Medlemsstaterna ska säkerställa att banker och andra finansinstitut får information om möjligheter att delta i finansieringen av åtgärder för förbättrad energieffektivitet, också genom att skapa offentlig-privata partnerskap.

2.4.1. *Kravets omfattning och mål*

Målet är att finansinstitut ska kunna dra nytta av informationsflöden om investeringsmöjligheter, energieffektivitetsteknik och bästa praxis för att strukturera finansieringen kring de förväntade energibesparingarna.

([22]) Bertoldi, P., Boza-Kiss, B., Della Valle, N. och Economidou, M., 2021, The role of one-stop shops in energy renovation - a comparative analysis of OSSs cases in Europe, Energy and Buildings, ISSN 0378-7788, 250, s. 111273, JRC124675.

([23]) Della Valle, N. och Bertoldi, P., 2021, Mobilizing citizens to invest in energy efficiency, EUR 30675 EN, Europeiska unionens publikationsbyrå, Luxemburg, ISBN 978-92-76-36152-7, doi:10.2760/137315, JRC124667.

Statsstödda nätverk av offentliga myndigheter, finansinstitut och industrin för hållbar energi kan sprida information om finansiella instrument som med goda resultat har använts för att stödja investeringar i energieffektivitet och som kan vara avgörande för att utveckla nya och lämpliga finansieringssystem och finansieringsinstrument i EU:s medlemsstater. I EU sker detta genom finansinstitutgruppen för energieffektivitet och det tillhörande forumet för investeringar i hållbar energi och uppföljande nationella rundabordssamtal, och gör det möjligt för nationella intressenter och experter att samarbeta om genomförandet av EU:s energieffektivitetspolitik.

Centrala databaser kan också vara avgörande för att tillhandahålla viktig information till finansinstitut gällande finansieringen av energieffektivitet. Finansinstitutgruppen för energieffektivitets plattform för minskade energieffektivitetsrisker gör det möjligt för finansinstitut att riktmärka investeringsresultat för energieffektivitet på ett transparent sätt, och Odysee-Mure övervakar energiförbrukningen och effektivitetstrender och utvärderar politiska åtgärder för energieffektivitet.

Offentlig-privata partnerskap erbjuder potential att mobilisera privat finansiering och dra nytta av de privata företagens expertis. Offentlig-privata partnerskap kan löst definieras som ett samarbete mellan en offentlig myndighet och ett privat företag för att tillhandahålla en offentlig tjänst eller uppnå ett offentligt mål. Ett exempel är Solas Sustainable Energy Fund, en offentlig-privat fond som stöds av Europeiska investeringsbanken (EIB) och MEAG (kapitalförvaltaren för München Re och Ergo) och som tillhandahåller skuldfinansiering för energitjänstföretag som genomför projekt för energieffektivitet och projekt för förnybar energi på konsumentsidan (*behind-the-meter*) ([24]).

Sammanslagning och värdepapperisering av energieffektivitetsprojekt, till exempel i form av gröna obligationer, kan också bidra till att öka finansinstitutens medvetenhet om möjligheterna att finansiera energieffektivitetsförbättringar, inbegripet sådana som genomförs via offentlig-privata partnerskap. Att samla projekt för portföljfinansiering via offentlig-privata partnerskap kan ge finansinstitut större investeringsmöjligheter med harmoniserade och välbekanta formella krav på rapportering, marknadsrelevant märkning osv. Emissioner av värdepapper på andrahandsmarknaderna kan ge finansinstituten mer likviditet och bidra till att öka medvetenheten om investeringsmöjligheterna. I detta avseende utgör de europeiska standarderna för gröna obligationer en gemensam ram för emission av gröna obligationer för grön värdepapperisering.

2.4.2. *Val av politiska åtgärder för att uppfylla kravet*

Medlemsstaterna kan uppfylla detta krav på olika sätt:

— **Uppmuntra finansinstitut att lära av varandra:** Den nära samordningen av och de tillgängliga översikterna över befintliga mekanismer för ekonomiskt stöd till energieffektivitet i EU utgör ett bra tillfälle att uppmuntra att framgångsrika system ska kopieras och att nya finansieringsinitiativ inom nya sektorer och geografiska områden ska introduceras. Med utgångspunkt i SEI-forumet och nationella rundabordssamtal skulle medlemsstaterna kunna inrätta permanenta nätverk för informationsutbyte mellan offentliga myndigheter, finansinstitut och industrin för hållbar energi.

— **Upprätta informationsportaler:** Medlemsstaterna skulle också kunna stödja lärandet mellan finansinstitut genom att inrätta centraliserade informationsportaler och göra rapportering till centrala databaser som plattformen för minskade energieffektivitetsrisker obligatorisk för offentligt finansierade projekt.

— **Skapa standardiserade processer för att slå samman småskaliga investeringar i energieffektivitet: För att höja medvetenheten om möjligheterna att investera i småskaliga energieffektivitetsprojekt kan medlemsstaterna samarbeta med privat sektor för att standardisera investeringsbedömningsprocesserna, kontraktsvillkoren och investeringsstrukturerna för att stödja en bättre sammanslagning av projekt.**

— **Stödja sammanslagning och emission av gröna obligationer: Medlemsstaterna kan också stödja att energieffektivitetsprojekt samlas och standardiseras för att främja emissioner av gröna lån, gröna obligationer eller gröna värdepapperiseringar, exempelvis genom att tillhandahålla tekniskt stöd och offentliga garantier för att minska eller dela riskerna för projektet och/eller låntagaren. I detta avseende kan nationella myndigheter följa den frivilliga EU-standarden för gröna obligationer ([25]), som utgör en gemensam ram för att standardisera och reglera emissionerna av gröna obligationer, samtidigt som de visar att finansieringen av legitima energieffektivitetsprojekt och utfästelserna till investerarna minskade riskerna för grönmålning.**

([24]) Europeiska investeringsbanken, 2018, Solas Sustainable Energy Fund.
([25]) Europeiska kommissionen, 2020, European Green Bond Standard.

— **Genomföra öppen planering och upphandling för offentlig-privata partnerskap: För att öka medvetenheten hos finansinstitut om möjligheterna att delta i offentlig-privata partnerskap kan medlemsstaterna offentliggöra planer på offentlig-privata partnerskap för energieffektivitet, upphandla projekt via öppna upphandlingsförfaranden på offentliga plattformar och säkerställa att det går att lita på offentliga kontrakt för offentlig-privata partnerskap.**

— **Uppmuntra finansinstitut att proaktivt finansiera energieffektivitetsprojekt:** Medlemsstaterna skulle kunna inleda kampanjer för att uppmuntra finansinstitut att aktivt finansiera energieffektivitetsprojekt och underteckna samförståndsavtal med bankförbund för att fastställa branschövergripande mål och delmål.

2.5. Inrätta lånegarantiinstrument för energieffektivitet

Tabell 2-5.

Artikel 30, punkt 3 – fjärde meningen

#	Punkt i artikel 30
3. – fjärde meningen	Medlemsstaterna ska uppmuntra inrättandet av lånegarantiinstrument för investeringar i energieffektivitet.

2.5.1. *Kravets omfattning och mål*

Finansinstitut kan av olika skäl tveka att erbjuda finansiering för införandet av energieffektivitetsåtgärder. Man är vid finansinstitutet inte bekant med energieffektivitetsteknik och den kan därmed uppfattas ha högre risk. Små företag och mikroföretag samt låginkomsttagare kan också uppfattas som riskfyllda, och finansinstituten kan därför tveka att bevilja dem lån med rimlig ränta och/eller utan krav på säkerhet. Slutligen kan finansinstitut uppfatta riskerna i samband med produkter med längre löptid, vilket krävs för vissa energieffektivitetsåtgärder, som större.

Med lånegarantier avses åtaganden att betala ut ett visst belopp till långivaren om en ogynnsam händelse inträffar (t.ex. utebliven betalning). Lånegarantier syftar till att uppmuntra finansinstituten att bevilja lån för energieffektivitetsåtgärder med lämpliga villkor. Lånegarantier kan struktureras för att hantera olika typer av risker, bland annat avtalsrisker, betalningsrisker, resultatrisker och regleringsrisker kring prisjusteringar, förändringar i offentliga stödsystem osv. Partiella kreditgarantier är löften om att betala kapitalbelopp och/eller ränta upp till ett på förhand fastställt belopp. Partiella kreditgarantier kan tillhandahållas på förstaförlustbasis, där den som ställer ut den ersätter långivarna för ett visst belopp eller en viss procentandel av eventuella förluster, eller på pari-passu-basis, då den som ställer ut garantin kommer att betraktas som likställd med andra borgenärer. Betalningsgarantier är löften om att täcka i förväg fastställda betalningsskyldigheter i samband med projektkontrakt (t.ex. betalningar i form av fakturafinansiering). Policybaserade garantier täcker långivare mot risken för fallissemang hos statliga låntagare, till exempel kommunala myndigheter eller statligt ägda allmännyttiga företag. Förlängda löptider uppmuntrar finansinstitut att öka sin finansiering med längre löptider genom garantier som är inriktade på lånens utgångsdatum.

Garantin drar ner projektets och/eller låntagarens riskprofil och gör det möjligt för dem att locka till sig privata lån med mer förmånliga villkor (t.ex. högre värden, lägre räntor, längre löptider, inga krav på säkerhet osv.). Genom att ge banker och investerare självförtroende att delta i energieffektivitetsprojekt kan lånegarantier hjälpa projektutvecklare att säkra tillräcklig finansiering och tillräckliga löptider. Den bulgariska fonden för energieffektivitet och förnybara energikällor är ett exempel (se ruta 4).

Ruta 4. Den bulgariska fonden för energieffektivitet och förnybara energikällor

Fonden för energieffektivitet och förnybara energikällor inrättades 2004 för att marknadsföra energieffektivitetsmarknaden i Bulgarien. Denna fond förvaltar de finansiella resurser som Bulgarien erhåller från Globala miljöfonden genom Internationella banken för återuppbyggnad och utveckling och från andra givare. Den är strukturerad som en självförsörjande kommersiell enhet och fungerar som en revolverande fond som återinvesterar intäkter från lån och garantier i nya projekt. Fonden erbjuder både lån med låg ränta och lånegarantier till bulgariska företag, kommuner och privatpersoner för energieffektivitetsprojekt. Lånegarantiinstrumentet ger både partiella kreditgarantier för enskilda projekt och portföljgarantier för energitjänstföretag och bostadsportföljer.

2.5.2. *Val av politiska åtgärder för att uppfylla kravet*

Medlemsstaterna har olika politiska alternativ för att uppfylla kravet på att inrätta lånegarantier för att uppmuntra lån för investeringar i energieffektivitet:

— **Inrätta lånegarantiinstrument vid befintliga eller nya institut**: Lånegarantier för energieffektivitet kan inrättas vid befintliga offentliga finansinstitut, som offentliga banker eller befintliga nationella fonder. Alternativt kan lånegarantier vara en produkt som erbjuds av en ny nationell energieffektivitetsfond (se avsnitt 3). Institutet måste ha tillräckligt med kapital beroende på den volym av investeringar i energieffektivitet som det vill utlösa.

— **Använda InvestEU-programmets medlemsstatskomponent:** När lånegarantiinstrument inrättas har medlemsstaterna möjlighet att frivilligt bidra till InvestEU-fonden och inrätta en ”medlemstatskomponent”. Medlemsstatens bidrag kommer att fungera som en EU-garanti som kommer att stödja lån, garantier eller kapitalinvesteringar som är anpassade till de nationella energieffektivitetsprioriteringarna. De EU-budgetbaserade garantier som tillhandahålls av InvestEU-fonden kommer att dra nytta av EU:s höga kreditbetyg, vilket skulle kunna mobilisera betydande investeringar och kanalisera dem via befintliga och välkända låneprodukter som finns i hela EU.

— **Använda EU:s finansieringsinstrument med delad förvaltning inom ramen för sammanhållningspolitiken 2021–2027: När lånegarantiinstrumenten inrättas har medlemsstaterna möjlighet att använda EU:s finansieringsinstrument med delad förvaltning (i form av lån, garantier eller eget kapital) inom ramen för sammanhållningspolitiken 2021–2027 för energieffektivitetsändamål. Detta alternativ gör det möjligt för medlemsstaterna att dra nytta av de rättsliga möjligheterna att kombinera finansieringsinstrument och bevilja stöd inom ramen för sammanhållningspolitiken 2021–2027 och därmed öka energieffektivitetsinvesteringarnas omfattning och hävstångseffekt på ett effektivt sätt.**

— **Använda tillgängliga medel under delad förvaltning på ett effektivt sätt för att inrätta ett system som kombinerar bidrag och finansieringsinstrument. Under programperioden 2021–2027 kan finansieringsinstrument och bidrag avsedda för garantier kombineras när de båda medfinansieras genom EU:s fonder under delad förvaltning, till exempel Europeiska regionala utvecklingsfonden ([26]). Kombinationen av lånegarantier och bidrag kan vara effektiv för att stimulera investeringar på nya eller mer riskfyllda marknader eller affärsmodeller.**

— **Definiera lånegarantiernas omfattning: Garantier kan erbjuda kreditförstärkning för enskilda projekt, som renovering av fjärrvärmesystem eller renovering av flerfamiljshus. Alternativt kan garantier erbjudas för lån för projektportföljer, energitjänstföretag, fakturafinansieringssystem eller särskilda statsstödda låneprodukter för renovering av byggnader med sämst prestanda.**

— **Fastställa vilken typ av lånegarantiprodukter som ska erbjudas:** Lånegarantitypen/lånegarantityperna bör fastställas utifrån den typ av energieffektivitetsinvesteringar som medlemsstaterna strävar efter att stödja, i linje med deras strategi för att uppnå sina energieffektivitetsmål för 2030 och deras uppdaterade nationella energi- och klimatplaner, och de särskilda risker som den typen av investering i energieffektivitet innebär.

Tillhandahållandet av lånegarantier kan vara avgörande för att uppfylla övriga krav i artikel 30, bland annat utvecklingen och tillhandahållandet av låneprodukter för energieffektivitet, exempelvis gröna konsumentkrediter och hypotekslån och fakturafinansieringssystem.

2.6. Lokal expertis, tekniskt stöd och ekonomiskt stöd till uppdatering av individuella värme- och kylsystem och system för fjärrvärme och fjärrkyla

Tabell 2-6.

Artikel 30, punkterna 4 och 5

#	Punkt i artikel 30
4.	Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget ska medlemsstaterna främja inrättandet av ekonomiska stödsystem för att öka användningen av åtgärder för förbättrad energieffektivitet för omfattande uppdatering av individuella värme- och kylsystem och system för fjärrvärme och fjärrkyla.

([26]) Europeiska investeringsbanken, 2021, *Factsheet: Combination of financial instruments and grants under shared management funds in the 2021-2027 programming period*.

5.	Medlemsstaterna ska främja inrättandet av lokal expertis och tekniskt stöd, när så är lämpligt genom befintliga nät och anläggningar, för rådgivning om bästa metoder för hur man uppnår minskade koldioxidutsläpp från lokal fjärrvärme och fjärrkyla, såsom tillgång till särskilt ekonomiskt stöd.

2.6.1. *Kravets omfattning och mål*

Enligt artikel 30.4 och 30.5 ska medlemsstaterna främja inrättandet av ekonomiska stödsystem för uppdatering av individuella värme- och kylsystem och system för fjärrvärme och fjärrkyla ([27]). I artikel 26 i det omarbetade energieffektivitetsdirektivet fastställs kriterierna för att systemen för fjärrvärme och fjärrkyla ska anses vara effektiva och vid vilka tidpunkter dessa kriterier kommer att bli striktare fram till 2050.

Systemen för fjärrvärme och fjärrkyla finansieras, byggs och drivs ofta genom offentlig-privata partnerskap. Myndigheterna kan inrätta finansieringsmekanismer som direkt tillhandahåller lån eller bidrag till system för fjärrvärme och fjärrkyla för förnybar energi. Myndigheterna kan också bidra till att frigöra privat finansiering för system för fjärrvärme och fjärrkyla genom riskdelningsinstrument och noggrann tillsyn för att ta itu med problem som rör samordningen och upprätta pålitliga lönsamma projekt. Medlemsstaterna är också skyldiga att främja inrättandet av lokal expertis och tekniskt bistånd, där så är lämpligt, för att uppnå minskade koldioxidutsläpp från fjärrvärme och fjärrkyla. Åtgärder för att frigöra finansiering planeras ofta separat från åtgärderna för att hantera rättsliga och tekniska utmaningar för uppgraderingar av energieffektiviteten. Avsaknaden av finansiering för renovering av individuella värme- och kylsystem och system för fjärrvärme och fjärrkyla beror dock ofta på brister på långivarsidan, snarare än på brist på kapital. Förutom lagstiftningshinder kan renoveringsprojekt och renoveringsprogram stöta på problem i form av begränsade personalresurser, inklusive brist på lokal expertis när det gäller energibesiktningar och energieffektiv teknik, genomförbarhetsstudier, projektplanering och projektledning, samt juridiska, finansiella och transaktionsrelaterade frågor, osv.

Offentligt tekniskt bistånd kan vara avgörande för att driva på efterfrågan på energieffektivitet, ta fram en uppsättning pålitliga projekt och bygga upp en grundläggande lokal expertis för uppgradering av individuella värme- och kylsystem och system för fjärrvärme och fjärrkyla. Olika EU-instrument, däribland programmet för europeiskt lokalt energistöd (Elena), European City Facility och projektutvecklingsstödet inom Horisont 2020, har varit viktiga för att mobilisera investeringar i energieffektivitet i offentliga infrastrukturer och offentliga och privata byggnader. I enlighet med artikel 30.2 bör medlemsstaterna samarbeta med kommissionen för att kopiera dessa modeller för projektutvecklingsstöd på nationell, regional och lokal nivå. Gemensamma kontaktpunkter har också visat sig vara effektiva när det gäller att införa finansiering tillsammans med tekniskt bistånd, för att på ett övergripande sätt ta itu med hindren för uppgraderingar av energieffektiviteten, däribland system för fjärrvärme och fjärrkyla.

2.6.2. *Val av politiska åtgärder för att uppfylla kravet*

Medlemsstaterna kan välja att uppfylla kraven på att inrätta ekonomiska stödsystem, lokal expertis och tekniskt stöd för uppdatering av individuella värme- och kylsystem och system för fjärrvärme och fjärrkyla på flera olika sätt:

— **Lansera särskilda finansieringssystem eller stärka befintliga system**: Myndigheterna kan, inom ramen för befintliga fonder och program, inrätta finansieringsmekanismer som direkt tillhandahåller lån eller bidrag till gröna system för fjärrvärme och fjärrkyla. Såsom diskuteras i avsnitt 2.5 kan lånegarantier också användas för att frigöra privat finansiering. Finansieringssystemen skulle kunna inriktas på systemoperatörer och/eller energitjänstleverantör som genomför energieffektivitetsåtgärder.

— **Tillhandahålla mekanismer för tekniskt bistånd och system för stöd till projektutveckling**: Dessa instrument kan bidra till att ta fram en uppsättning pålitliga projekt och bygga upp den lokala expertis som krävs för program för uppgradering av individuella värme- och kylsystem och system för fjärrvärme och fjärrkyla. Medlemsstaterna bör samarbeta med kommissionen för att inrätta system för stöd till projektutveckling på nationell, regional och lokal nivå.

([27]) I artikel 30 anges att detta krav inte påverkar artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) om statligt stöd. I avsnitt 4.10 om stöd till fjärrvärme och fjärrkyla i 2022 års riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd och energi anges tillämpliga regler för statligt stöd till modernisering av system för fjärrvärme och fjärrkyla.

— **Inrätta gemensamma kontaktpunkter för uppdatering av värme- och kylsystem:** En gemensam kontaktpunkt kan inrättas inom offentliga organ, allmännyttiga företag, banker, konsumentorganisationer osv. för att tillhandahålla tekniskt bistånd vid sidan av finansiering och för att bygga upp en lokal kompetensbas för uppdatering av individuella värme- och kylsystem och system för fjärrvärme och fjärrkyla.

3. Nationella energieffektivitetsfonder

Tabell 3-1.

Artikel 30, punkterna 11–15

#	Punkt i artikel 30
11.	Medlemsstaterna får inrätta en nationell energieffektivitetsfond. Syftet med denna fond ska vara att genomföra energieffektivitetsåtgärder för att stödja medlemsstaternas uppnående av sina nationella energieffektivitetsbidrag och vägledande utvecklingsbanor enligt artikel 4.2. Den nationella energieffektivitetsfonden får inrättas som en särskild fond inom en redan befintlig nationell facilitet som främjar kapitalinvesteringar. Den nationella energieffektivitetsfonden får finansieras med intäkter från auktionering av utsläppsrätter inom ramen för EU:s system för handel med utsläppsrätter för byggnadssektorn och transportsektorn.
12.	Om medlemsstaterna inrättar nationella energieffektivitetsfonder enligt punkt 11 i denna artikel ska de inrätta finansieringsinstrument, inbegripet offentliga garantier, för att öka användningen av privata investeringar i energieffektivitet och av låneprodukter för energieffektivitet och innovativa system som avses i punkt 3 i denna artikel. Den nationella energieffektivitetsfonden ska, enligt artiklarna 8.3 och 24, stödja genomförandet av åtgärder på ett prioriterat sätt bland personer som påverkas av energifattigdom, utsatta kunder, personer i låginkomsthushåll och, om tillämpligt, personer som bor i subventionerade bostäder. Detta stöd ska omfatta finansiering av energieffektivitetsåtgärder för små och medelstora företag i syfte att stimulera och utlösa privat finansiering för små och medelstora företag.
13.	Medlemsstaterna får tillåta att offentliga organ uppfyller skyldigheterna enligt artikel 6.1 genom årliga bidrag till den nationella energieffektivitetsfonden som motsvarar beloppet för de investeringar som krävs för att uppfylla dessa skyldigheter.
14.	Medlemsstaterna får föreskriva att kvotpliktiga parter kan fullgöra sina skyldigheter enligt artikel 8.1 och 8.4 genom att varje år till den nationella energieffektivitetsfonden betala ett belopp som motsvarar de investeringar som krävs för att uppfylla dessa skyldigheter.
15.	Medlemsstaterna får utnyttja sina intäkter från årliga utsläppstilldelningar enligt beslut nr 406/2009/EG för utvecklingen av innovativ finansiering för energieffektivitetsförbättringar.

3.1. Omfattning och mål

I enlighet med artikel 30.11 får medlemsstaterna inrätta en nationell energieffektivitetsfond för att stödja genomförandet av energieffektivitetsåtgärder och uppfylla sina nationella bidrag till EU:s energieffektivitetsmål för 2030. Alternativt får medlemsstaterna välja att anpassa sina befintliga nationella energieffektivitetsfonder efter de reviderade bestämmelserna i artikel 30. Jämfört med kraven i direktivet om energieffektivitet från 2012 (i dess ändrade lydelse från 2018) anges i omarbetningen av energieffektivitetsdirektivet att den nationella energieffektivitetsfonden bör stödja artikel 8.3 om genomförande av kvotpliktsystem för energieffektivitet och artikel 24 om att stärka och skydda utsatta kunder och minska

energifattigdomen. Dessutom bör de nationella energieffektivitetsfonderna prioritera stödet till utsatta kunder, personer som påverkas av energifattigdom och personer som bor i subventionerade bostäder och utöka finansieringen för energieffektivitetsåtgärder i små och medelstora företag. I tillämpliga fall bör offentligt ekonomiskt stöd från nationella energieffektivitetsfonder utformas i enlighet med reglerna för statligt stöd för att förbättra energieffektiviteten ([28]).

3.2. **Val av politiska åtgärder**

Medlemsstaterna har olika möjligheter att inrätta eller ändra de nationella energieffektivitetsfonderna:

— **Inrätta institutionella styrningsarrangemang:** Den nationella energieffektivitetsfonden får inrättas som en särskild fond inom en redan befintlig nationell facilitet som främjar kapitalinvesteringar. I styrningsarrangemangen bör det anges att fondens syfte är att genomföra energieffektivitetsåtgärder för att stödja de nationella energieffektivitetsmålen och fastställa ansvarsområden.

— **Bestämma hur fonden ska finansieras:** En nationell energieffektivitetsfond kan finansieras genom den offentliga budgeten, EU:s finansieringsprogram eller genom intäkter från utsläppsrättsauktioner inom ramen för EU:s utsläppshandelssystem. När EU-medlemsstaterna fastställer och beslutar om hur nationella energieffektivitetsfonder ska finansieras bör de särskilt beakta deras komplementaritet och synergier med befintliga budgetresurser som finns tillgängliga för att stödja energieffektivitet inom de sammanhållningspolitiska programmen för 2021–2027 (Eruf och Sammanhållningsfonden). I avsnitt 3.3 beskrivs hur nationella energieffektivitetsfonder kan finansieras genom bidrag från parter i stället för att de ska uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 6.1, 8.1 och 8.4 i det omarbetade energieffektivitetsdirektivet. Revolverande fonder kan också generera intäkter genom sina investeringar och säkerställa beständighet.

— **Definiera fondens mål, resultatmått och rapporteringskrav: Myndigheterna bör fastställa mål och resultatmått för de totala energibesparingarna, de typer av projekt och teknik som får stöd och storleken på den privata finansiering som mobiliseras. Mål och resultatmått bör också inkluderas för stöd till små och medelstora företag, utsatta kunder, personer som påverkas av energifattigdom och, i tillämpliga fall, personer som bor i subventionerade bostäder. Det bör inrättas öppna rapporteringssystem för att möjliggöra fortlöpande övervakning och utvärdering av fondens resultat i förhållande till dessa mål.**

— **Ange vilka finansieringsinstrument som fonden kan använda:** En nationell energieffektivitetsfond kan använda flera av de finansieringsinstrument som diskuterats tidigare, däribland offentliga lån, skattefinansieringssystem och lånegarantier för privata gröna konsumentkrediter, gröna hypotekslån, fakturafinansieringssystem och gröna obligationer.

3.3. **Uppfylla skyldigheter i andra artiklar genom bidrag till nationella energieffektivitetsfonder**

Följande artiklar i det omarbetade energieffektivitetsdirektivet innehåller alternativ för hur medlemsstaterna kan uppfylla sina skyldigheter genom bidrag till den nationella energieffektivitetsfonden:

— Enligt artikel 4.2 ska varje medlemsstat fastställa ett vägledande nationellt energieffektivitetsbidrag som gemensamt kommer att uppfylla unionens mål att minska energiförbrukningen med minst 11,7 % senast 2030 jämfört med referensscenariot. I artikel 4.6 anges att när medlemsstaterna inte gör tillräckliga framsteg mot att uppnå sina bidrag måste de säkerställa att ytterligare åtgärder genomförs inom ett år. En potentiell åtgärd är ett frivilligt bidrag till den nationella energieffektivitetsfonden eller ett annat finansieringsinstrument för energieffektivitet.

([28]) När det gäller stöd till investeringar i energieffektivitet är de relevanta bestämmelserna om statligt stöd artikel 38, 38a (stöd till fastighetsägare och hyresgäster) och 38b (stöd till energitjänstföretag) samt artikel 39 (stöd som beviljas via finansiella intermediärer) i den allmänna gruppundantagsförordningen om statligt stöd och avsnitt 4.1 (stöd för minskning och upptag av växthusgasutsläpp, däribland stöd till förnybar energi och energieffektivitet), 4.2 (stöd för förbättring av byggnaders energi- och miljöprestanda) och 4.10 (stöd till fjärrvärme och fjärrkyla) i riktlinjerna för statligt stöd till klimat, miljöskydd och energi.

— Enligt artikel 6.1 ska medlemsstaterna säkerställa att 3 % av den totala golvytan i uppvärmda och/eller kylda byggnader som ägs av offentliga organ renoveras varje år för att omvandlas till åtminstone nära-nollenergibyggnader eller nollutsläppsbyggnader ([29]). I detta avseende fastställs i artikel 30.13 att medlemsstaterna får tillåta att offentliga organ uppfyller skyldigheterna enligt artikel 6.1 genom årliga bidrag till den nationella energieffektivitetsfonden som motsvarar beloppet för de investeringar som krävs för att uppfylla dessa skyldigheter.

— Enligt artikel 8.1 ska medlemsstaterna uppnå ackumulerade besparingar i slutanvändningsledet som minst motsvarar 1,3 % av den årliga slutliga energianvändningen för perioden 2024–2025, 1,5 % av den årliga slutliga energianvändningen för perioden 2026–2027 och 1,9 % av den årliga slutliga energianvändningen för perioden 2028–2030. Enligt artikel 8.4 ska medlemsstaterna i sina nationella energi- och klimatlägesrapporter tillhandahålla information om de indikatorer som använts för att beräkna energibesparingarna i enlighet med artikel 8.1. I detta avseende fastställs det i artikel 30.14 att medlemsstaterna får föreskriva att kvotpliktiga parter kan fullgöra sina skyldigheter enligt artikel 8.1 och 8.4 genom att varje år till den nationella energieffektivitetsfonden betala ett belopp som motsvarar de investeringar som krävs för att uppfylla dessa skyldigheter. För detta ändamål, och i enlighet med artikel 8.2, ska medlemsstaterna säkerställa att energibesparingar till följd av de åtgärder som finansieras av den nationella energieffektivitetsfonden för att fullgöra skyldigheterna enligt artikel 8.1 beräknas i enlighet med bilaga V till energieffektivitetsdirektivet.

— Enligt artikel 9.1 får medlemsstaterna fullgöra sina skyldigheter enligt artikel 8.1 genom ett kvotpliktsystem för energieffektivitet. I detta fall får medlemsstaterna besluta att kvotpliktiga parter enligt ett kvotpliktsystem för energieffektivitet fullgör sina skyldigheter, helt eller delvis, genom ett bidrag till den nationella energieffektivitetsfonden.

Om medlemsstaterna inte fullgör sina skyldigheter under ett visst år kan de lämna ett årligt bidrag till den nationella energieffektivitetsfonden. Medlemsstater som väljer detta alternativ måste i ett senare skede ändå uppfylla de skyldigheter som anges i artiklarna 4.2 och 6.1 samt artikel 8.1 och 8.4. Syftet är att göra det möjligt för medlemsstaterna att – genom en tillfällig åtgärd i form av ett ekonomiskt bidrag till den nationella energieffektivitetsfonden – kompensera för att de inte fullgjort sina årliga nationella skyldigheter helt och hållet, samtidigt som de säkerställer att deras nationella bidrag till energieffektivitetsmålen för 2030 uppnås och att den bristande efterlevnaden av skyldigheterna enligt artiklarna 8 och 6 åtgärdas under de följande åren med den finansiering som reserverats för detta ändamål i den nationella energieffektivitetsfonden.

I samtliga fall måste de årliga ekonomiska bidragen motsvara den investering som krävs för att uppfylla respektive skyldigheter och nå den vägledande utvecklingsbanan. Om medlemsstaterna väljer ett av dessa alternativ ska de fastställa vilken typ av energieffektivitetsåtgärder som ska finansieras av den nationella energieffektivitetsfonden för att fullgöra de skyldigheter som anges i artiklarna 4.6 och 6.1, artikel 8.1 och 8.4 samt artikel 9.1 och beräkna den mängd energibesparingar som de kommer att generera. För att beräkna energibesparingarna ska medlemsstaterna använda de gemensamma metoder och principer som anges i bilaga V till energieffektivitetsdirektivet.

Medlemsstaterna ska sedan beräkna investeringskostnaden för att uppfylla sin skyldighet, och därigenom fastställa storleken på det bidrag som ska betalas till den nationella energieffektivitetsfonden. De uppgifter som används för att göra dessa beräkningar bör kopplas till den nationella energieffektivitetsfondens historiska resultat (om en sådan redan finns) eller till finansieringsinstrument som har utformats för att stödja renoveringar av offentliga byggnader eller andra offentliga energieffektivitetssystem. Som en del av anmälan av metod enligt bilaga V ska medlemsstaterna, när de använder ett alternativ som anges i artikel 30.14 och artikel 4.6, beskriva vilken strategi som följts för att uppskatta investeringskostnaderna, inklusive metoden och uppgifterna. Beräkningen bör genomgå en oberoende förhands- och efterhandsbedömning. Kommissionen kommer att övervaka de metoder som används genom regelbundna kontakter med medlemsstaterna.

([29]) I enlighet med artikel 9 i direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda.

4. **Rapporteringskrav**

Tabell 4-1.

Artikel 30, punkterna 17 och 18

#	Punkt i artikel 30
17.	Medlemsstaterna ska senast den 15 mars 2025 och därefter vartannat år, som en del av sina integrerade nationella energi- och klimatlägesrapporter som lämnats in enligt artikel 17 och i enlighet med artikel 21 i förordning (EU) 2018/1999 ([30]), lämna följande uppgifter till kommissionen: a) volymen av offentliga investeringar i energieffektivitet och den genomsnittliga hävstångseffekt som uppnåtts genom offentlig finansiering till stöd för energieffektivitetsåtgärder, b) volymen av låneprodukter för energieffektivitet, med åtskillnad mellan olika produkter, c) om relevant, inrättade nationella finansieringsprogram för att öka tillämpningen av energieffektivitet och bästa praxis samt innovativa finansieringssystem för energieffektivitet. För att underlätta utarbetandet av den rapport som avses i första stycket i denna punkt ska kommissionen integrera de krav som anges i det stycket i den gemensamma mall som fastställs i de genomförandeakter som antagits i enlighet med artikel 17.4 i förordning (EU) 2018/1999.
18.	Vid fullgörandet av den skyldighet som avses i punkt 17 b, och utan att det påverkar tillämpningen av ytterligare nationella åtgärder, ska medlemsstaterna beakta de befintliga upplysningsskyldigheterna för finansinstitut, inbegripet följande: a) Regler om upplysningar för kreditinstitut enligt kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2178 ([31]). b) Krav på offentliggörande av ESG-risker för kreditinstitut i enlighet med artikel 449a i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 ([32]). För att underlätta insamling och aggregering av uppgifter om volymen av låneprodukter för energieffektivitet i syfte att fullgöra den skyldighet som avses i punkt 17 b ska kommissionen senast den 15 mars 2024 ge medlemsstaterna vägledning om arrangemang för att få tillgång till, samla in och aggregera uppgifter om volymen av låneprodukter för energieffektivitet på nationell nivå.

4.1. **Omfattning och mål**

Enligt artikel 30.17 ska medlemsstaterna rapportera om framstegen mot genomförandet av artikel 30 vartannat år som en del av de integrerade nationella energi- och klimatlägesrapporterna. Medlemsstaterna är särskilt skyldiga att rapportera uppgifter om volymen av offentliga investeringar i energieffektivitet, genomsnittlig hävstångseffekt och marknadsvolym i fråga om låneprodukter för energieffektivitet.

([30]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013.

([31]) Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/2178 av den 6 juli 2021 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 genom specificering av innehållet i och presentationen av de upplysningar som ska lämnas av företag som omfattas av artikel 19a eller 29a i direktiv 2013/34/EU vad gäller miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter samt specificering av den metod som ska användas i syfte att fullgöra denna upplysningsskyldighet (EUT L 443, 10.12.2021, s. 9).

([32]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (EUT L 176, 27.6.2013, s. 1).

Medlemsstaterna är redan skyldiga att i sina nationella energi- och klimatplaner rapportera om de strategier och åtgärder som stöder uppnåendet av de mål, delmål och bidrag som anges i de integrerade nationella energi- och klimatplanerna. Denna rapporteringsskyldighet omfattar nationella finansieringsprogram för att öka tillämpningen av energieffektivitet och bästa praxis samt innovativa finansieringssystem för energieffektivitet. Medlemsstaterna kommer att använda detta system för att rapportera all relevant information för att uppfylla rapporteringsskyldigheten enligt artikel 30 i det omarbetade energieffektivitetsdirektivet. Dessa kommer att omfatta åtgärder som tillhandahåller offentlig finansiering för energieffektivitetsmål. Politik och åtgärder som syftar till att främja privat finansiering för energieffektivitet bör också rapporteras, t.ex. genom tekniskt bistånd, projektutvecklingsstöd eller åtgärder för att möjliggöra privatfinansierade innovativa finansieringssystem (t.ex. fakturafinansiering).

För att rapportera om den aggregerade volymen av offentliga investeringar och den genomsnittliga hävstångseffekten bör medlemsstaterna använda, och sammanställa, den information som redan krävs i de befintliga nationella energi- och klimatplanerna för att mäta volymen av offentliga investeringar och den genomsnittliga hävstångseffekt som uppnåtts genom offentlig finansiering till stöd för energieffektivitetsåtgärder.

Som en del av uppdateringen av rapporteringsriktlinjerna för de nationella energi- och klimatplanerna kommer kommissionen att tillhandahålla ytterligare vägledning om rapporteringsskyldigheterna för punkt b ovan om volymen av låneprodukter för energieffektivitet.

För att rapportera om den totala volymen av låneprodukter för energieffektivitet kommer medlemsstaterna att behöva dra nytta av synergieffekter och undvika dubbelarbete när det gäller kraven på de uppgifter som finansinstitut ska lämna enligt förordningen om hållbarhetsupplysningar, EU-taxonomin ([33]), och kraven på offentliggörande av ESG-risker för kreditinstitut i enlighet med förordning (EU) nr 575/2013 om kapitalkrav ([34]). Detta system för klassificering och finansiella upplysningar kan användas av medlemsstaterna för att uppfylla de rapporteringskrav som anges i artikel 30. 2024 måste stora finansinstitut med värdepapper som är noterade på en reglerad EU-marknad offentliggöra all taxonomianpassad verksamhet som har anknytning till klimatmålen. Från och med januari 2026 måste alla EU:s kreditinstitut också rapportera om taxonomianpassningen av deras handelslager.

Taxonomiramen omfattar flera ekonomiska verksamheter som är relevanta för målen i det omarbetade energieffektivitetsdirektivet (t.ex. individuella renoveringsåtgärder som omfattar installation, underhåll eller reparation av energieffektiv utrustning, och integrerad renovering av befintliga byggnader). För att beräkna den totala volymen av låneprodukter för energieffektivitet måste medlemsstaterna att behöva aggregera den rapporterade utlåning som har utmärkts av företagen som att den överensstämmer med den ekonomiska verksamhet som är relevant för målen i det omarbetade energieffektivitetsdirektivet och lägga till den till volymen av offentliga låneprodukter för energieffektivitet. Medlemsstaterna måste fastställa vilka nationella enheter som övervakar genomförandet av de befintliga upplysningsskyldigheterna som ska stödja denna rapportering genom att ge tillgång till uppgifter som lämnats av finansinstitut (banktillsynsmyndigheten osv.).

Utöver anpassningen till taxonomin måste medlemsstaterna slutligen också i sin rapportering inkludera en uppskattning av volymerna av låneprodukter för energieffektivitet som inte är taxonomianpassade men som ändå leder till högre energieffektivitet.

([33]) Genom förordning (EU) 2019/2088 om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn skapas en övergripande rapporteringsram för finansiella produkter och finansiella enheter. Kraven i förordningen om hållbarhetsupplysningar är kopplade till kraven i EU-taxonomin genom att inkludera ”miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter” enligt hur detta definieras i taxonomiförordningen i definitionen av ”hållbara investeringar” i förordningen om hållbarhetsupplysningar. I EU-taxonomin och förordningen om hållbarhetsupplysningar anges gemensamt innehållet i, metoden för och presentationen av de upplysningar som finansiella och icke-finansiella företag ska lämna om andelen miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter i sin verksamhet, sina investeringar eller sin utlåningsverksamhet.

([34]) I synnerhet bör man vid offentliggörande av uppgifter och rapporteringen dra nytta av synergieffekter och undvika dubbelarbete när det gäller kraven på kreditinstitut i enlighet med artikel 449a i förordning (EU) nr 575/2013, som offentliggörs i enlighet med kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/2453 av den 30 november 2022 om ändring av de tekniska genomförandestandarder som fastställs i genomförandeförordning (EU) 2021/637 vad gäller offentliggörande av miljö-, samhällsansvars- och bolagsstyrningsrisker.